

Малишко Віталіна Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування

e-mail: dinis_2207@ukr.net

Царук Анна Юріївна, кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів, банківської справи і страхування

e-mail: finansu2014@ukr.net

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»

вул. Сухомлинського 30, м. Переяслав-Хмельницький, 08401, Україна

ДАННЫЕ ОБ АВТОРАХ

Евтушенко Наталья Николаевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования

e-mail: ilata82@ukr.net

Малышко Виталина Валериевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования

e-mail: dinis_2207@ukr.net

Царук Анна Юриевна, кандидат экономических наук, преподаватель кафедры финансов, банковского дела и страхования

e-mail: finansu2014@ukr.net

ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»

ул. Сухомлинского 30, г. Переяслав-Хмельницкий, 08401, Украина

DATA ABOUT AUTHORS

Yevtushenko Natalia, PhD in Economics, Associate Professor, Chair of Finances, Banking and Insurance

e-mail: ilata82@ukr.net

Malyshko Vitalina, PhD in Economics, Associate Professor, Chair of Finances, Banking and Insurance

e-mail: dinis_2207@ukr.net

Tsaruk Anna, PhD in Economics, Associate Professor, Chair of Finances, Banking and Insurance,

e-mail: finansu2014@ukr.net

SHEE «Pereyaslav-Khmelnyskiy SPU after Grygoriy Skovoroda»

Sukhomlynsky Str. 30, Pereyaslav-Khmelnyskiy, 08401, Ukraine

УДК 336.5:369 (043)

DOI: 10.24411/2306–546X-2017-00012

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Железняк О.В.

У статті висвітлено необхідність та проблеми фінансового забезпечення функціонування державних та недержавних фондів соціального страхування. Розглянуто функціонування і переваги світової та європейської моделі соціального захисту населення. Запропоновано формування накопичувальної державної системи соціального забезпечення гібридного характеру за зразком Німеччини з адаптацією до вітчизняних умов, де кожному працюючому пропонується надати індивідуальний страховий номер, який одночасно буде і номером його страхового рахунку. Враховуючи світовий досвід організації соціального забезпечення та захисту населення в Україні перспективним напрямом удосконалення соціальної сфери є запровадження високих європейських стандартів і нормативів ефективного соціального захисту населення та сучасних адресних соціальних послуг для вразливих категорій населення – людей похилого віку, інвалідів, дітей-сиріт, самотніх непрацездатних громадян та інших соціально вразливих верст населення. Підвищення ефективності фінансового забезпечення державних фондів соціального страхування, можливе через систематичне поліпшення основних макроекономічних показників, підвищення ефективності фінансового механізму соціального страхування та залучення бізнесу з метою розширення фінансових можливостей страхової системи.

Ключові слова: фінансове забезпечення, світовий досвід, європейські моделі, соціальний захист, державний фонд, недержавний фонд, рівень доходів, європейські стандарти, соціальна підтримка, ефективність, солідарність.

ПРОБЛЕМА ВНЕДРЕНИЯ ЕВРОПЕЙСКИХ МОДЕЛЕЙ ФИНАНСОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФОНДОВ СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ

Железняк Е.В.

В статье освещены необходимость и проблемы финансового обеспечения функционирования государственных и негосударственных фондов социального страхования. Рассмотрены

функционирования и преимущества мировой и европейской модели социальной защиты населения. Предложено формирование накопительной государственной системы социального обеспечения гибридного характера по образцу Германии с адаптацией к отечественным условиям, где каждому работающему предлагается предоставить индивидуальный страховой номер, который одновременно будет и номером его страхового счета. Учитывая мировой опыт организации социального обеспечения и защиты населения в Украине перспективным направлением совершенствования социальной сферы является внедрение высоких европейских стандартов и нормативов эффективной социальной защиты населения и современных адресных социальных услуг для уязвимых категорий населения - пожилых людей, инвалидов, детей-сирот, одиноких нетрудоспособных граждан и других социально уязвимых слоев населения. Повышение эффективности финансового обеспечения государственных фондов социального страхования, возможно из-за систематического улучшения основных макроэкономических показателей, повышение эффективности финансового механизма социального страхования и привлечения бизнеса с целью расширения финансовых возможностей страховой системы.

Ключевые слова: финансовое обеспечение, мировой опыт, европейские модели, социальная защита, государственный фонд, негосударственный фонд, уровень доходов, европейские стандарты, социальная поддержка, эффективность, солидарность.

THE PROBLEM OF IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN MODELS OF FINANCIAL SUPPLY OF SOCIAL SECURITIES FOUNDATIONS

Zhelezniak E.V.

The article highlights the necessity and problems of financial support for the functioning of state and non-state social insurance funds. The functioning and advantages of the world and European model of social protection of the population are considered. The formation of a cumulative state system of social security of a hybrid nature based on the model of Germany with adaptation to domestic conditions is proposed, where each worker is offered to provide an individual insurance number, which will simultaneously be the number of his insurance account. Taking into account the world experience in organizing social welfare and protection of the population in Ukraine, the promising direction of improving the social sphere is the introduction of high European standards and standards for effective social protection of the population and modern targeted social services for the vulnerable categories of the population - the elderly, the disabled, orphans, single disabled citizens, and other socially vulnerable strata of the population. Increasing the efficiency of financial provision of state social insurance funds, possibly due to systematic improvement of the main macroeconomic indicators, increasing the effectiveness of the financial mechanism of social insurance and attracting business in order to expand the financial capacity of the insurance system.

Key words: financial support, world experience, European models, social protection, state fund, non-state fund, income level, European standards, social support, efficiency, solidarity.

Актуальність теми. Поступова євроінтеграція України вимагає аналізувати і впроваджувати відповідні механізми, моделі і схеми, які використовуються в країнах ЄС з ціллю їх впровадження з відповідною адаптацією в українську систему. Від специфіки та динамічності розвитку економічної системи в країні залежить ефективність функціонування соціальної системи, зокрема соціального страхування.

Мета дослідження полягає у визначенні і удосконаленні теоретичних підходів та розробці рекомендацій щодо поліпшення моделей фінансового забезпечення фондів соціального страхування в Україні.

Ступінь дослідження. Окремим аспектам фінансового забезпечення функціонування страхових фондів присвятили свої праці як зарубіжні, так і вітчизняні науковці, зокрема лауреати Нобелівської премії з економіки Ф. фон Гаяк, П. Даймонд, Г. Мюрдаль, А. Сен, Дж. Стигліц. Не менш ґрунтовними є дослідження інших відомих зарубіжних учених: І. Бентама, Ш. Бланкарта, Е. Блейклі, Дж. К. Гелбрейта, Л. Ерхарда, Т. Мальтуса, А. Маршалла, А. Пігу, В. Роїка, М. Фрідмана. Вітчизняні науковці - В. Андрущенко, В. Базилевич, Л. Баранник, Н. Болотіна, С. Буковинський, О. Ватаманюк, В. Геєць, В. Дем'янишин, Є. Іонін, О. Кириленко, М. Крупка, Е. Лібанова, І. Луніна, Е. Мачульська, Б. Надточій, В. Опарін, С. Осадець, Ю. Пасічник, В. Плиса, А. Сидорчук, Л. Сідельникова, В. Федосов, Н. Шаманська та ін. - досліджували місце і роль соціального страхування в державних фінансах, а також особливості фінансового забезпечення страхових фондів.

Незважаючи на наявність вагомих досліджень по цій проблематиці, у теоретичній і практичній площині функціонування соціальної сфери накопичилось багато проблем.

Виклад основного матеріалу. Модернізація соціального захисту в Україні – це створення не лише інструментів соціальної підтримки державою вразливих верств населення, а й необхідність підвищення в країні рівня суспільної довіри, соціальної згуртованості, що сприятиме накопиченню соціального капіталу. В Україні при реформуванні соціального захисту потрібно було б врахувати сукупність механізмів взаємного впливу (економіки та соціального розвитку) на накопичення соціального капіталу, зв'язків, довіри в суспільстві, розвитку нових прогресивних форм з високим рівнем соціального захисту населення.

Саме на таких засадах побудована скандинавська модель економічного розвитку з високим рівнем соціального захисту населення та впровадженням ефективних моделей адресної соціальної підтримки. За дослідженнями шведських науковців, згадана система взаємного впливу економіки та соціального розвитку забезпечує високий рівень накопичення соціального капіталу в скандинавських країнах.

В Україні можна виділити декілька принципів організації системи адресної соціальної допомоги:

- надання соціальної допомоги винятково з урахуванням рівня доходів домогосподарств та майнового стану;
- визначення розміру виплат соціальної допомоги на основі вартості затвердженого кошика прожиткового мінімуму з урахуванням сімейного навантаження;
- пріоритетність заходів зі створення умов для самозабезпечення сім'ї, індивідуальних схем захисту й активного залучення працездатних малозабезпечених громадян до сфери трудової діяльності.

Однак експертами МОП визначено дещо інші потенційні виклики процесу впровадження адресних механізмів соціального захисту. Зокрема, адресні соціальні виплати надаються тільки окремим вразливим верствам населення (у світовій практиці, зазвичай, з низькими рівнями доходів) та не враховують динамічного та структурного характеру бідності і не стають вагомим перепорою до її поширення. Для усунення цих недоліків до переліків бенефіціарів адресних соціальних виплат слід включити соціальні групи, які знаходяться на межі ризику попадання до вразливих верств населення. Окрім цього, впровадження адресних механізмів соціального захисту населення є складним процесом, що може супроводжуватися помилками включення (надання соціальних послуг особам або домогосподарствам, що не входять до цільової групи; у зарубіжній практиці така ситуація визначається, як «виток коштів») та виключення (неотримання соціальних виплат особами або домогосподарствами, що входять до цільової групи; у зарубіжній практиці така ситуація визначається, як «недостатнє покриття цільової групи»).

За розрахунками однієї з провідних дослідницьких організацій США Legatum Institute, яка визначає рейтинг добробуту країн за відповідним індексом, соціальний капітал у скандинавських країнах є найвищим порівняно з іншими державами, а в цьому списку лідирує Норвегія. З точки зору датського економіста К. Бйорнскова, збільшення рівня соціального капіталу у скандинавських країнах обумовлене та залежить від інвестицій в освіту, підвищення зацікавленості людей та їхнього залучення до досягнення суспільно важливих цілей, а також справедливого механізму перерозподілу доходів.

Держава повинна вплинути на бажання бізнесу, громад або окремих людей інвестувати у суспільний соціальний капітал? Держава може реалізовувати такі заходи через стратегії та державні програми, та заходи, спрямовані на побудову соціального капіталу в суспільстві.

У соціальному страхуванні не визначено його стратегічні і тактичні напрями розвитку, значною залишається дотаційність Пенсійного фонду України, не досконаліми є механізми формування та розподілу страхових фінансових ресурсів, науково не обґрунтованими є більшість страхових нормативів, не ефективною є модель функціонування фондів. Окремою проблемою є фінансове забезпечення функціонування державних страхових фондів, яке не дозволяє забезпечити потреби більшості реципієнтів, тому важливим загальнодержавним завданням є обґрунтування такого фінансового забезпечення, яке, базуючись на нових моделях, механізмах, а також напрямках розвитку, з використанням зарубіжного досвіду, змогло б вирішувати основні завдання соціального страхування.

Розглянемо моделі соціального захисту, які використовуються у різних країнах світу та проаналізуємо в таблиці 1. Розглянувши дані таблиці видно, що скандинавська модель соціального захисту населення має найвищий ступінь соціального забезпечення для населення за рахунок значних відрахувань до бюджету. Найменший соціальний захист демонструє рудиментарна модель, якою передбачено надання соціальної допомоги через волонтерів і приватний сектор національної економіки.

Таблиця 1. Моделі соціального захисту країн світу [3, с.163-172]

Назва моделі	Характеристика
Скандинавська модель (Швеція)	Солідарна й універсальна система соціального захисту. Державні зусилля спрямовані на мінімізацію соціальних проблем і максимізацію надходжень до бюджету. Високий рівень зайнятості у країні (забезпечення значної частини захисту через роботу). Активне залучення жінок до трудової діяльності (виконання частини функцій з неформального догляду соціальними працівниками). Достатньо високий престиж соціальних працівників
Корпоративна модель (Австрія, Німеччина, Нідерланди, Швейцарія, Франція та Італія)	Участь різних секторів – державного, недержавного та неформального у сфері соціального захисту. Вища організація не повинна перебирати на себе функції, які може виконати організація нижчого рівня. Держава повинна надавати можливість недержавним і неформальним організаціям вирішувати певні питання. Суперництво між недержавними організаціями сприяє творчості та інноваціям. Система колективної відповідальності під контролем держави
Залишкова модель (Велика Британія)	Наголос на підтримці поза ринком праці. Орієнтація державної допомоги на соціальну патологію. Державна соціальна допомога має образ «останньої надії». Поляризація функцій догляду та контролю (державна – контроль, недержавні організації – здійснення догляду). Дуалізм держави і ринку у страхуванні, житловому забезпеченні, освіті, охороні здоров'я, службах допомоги у громаді
Рудиментарна модель (Португалія, Іспанія, Греція, Ірландія)	Головна риса – юридичні права на соціальний захист мінімальні або взагалі відсутні. Функції соціального захисту держава перекладає на волонтерський та неформальний сектори. Пошук джерел фінансування програм соціального захисту – проблема соціальних працівників. Соціальні служби діють некоординовано і несистематично

Розглянемо моделі соціального захисту, які використовуються у європейських країнах та проаналізуємо в таблиці 2:

Таблиця 2. Моделі соціального захисту країн Європейського Союзу [3, с.163-172]

Назва моделі	Характеристика
Континентальна модель (модель Отто Бісмарка)	Встановлює жорсткий зв'язок між рівнем соціального захисту та тривалістю професійної діяльності. В основі цієї моделі лежить механізм соціального страхування, тому соціальні видатки фінансуються переважно за рахунок страхових внесків роботодавців і застрахованих працівників. Зазначена модель передбачає реалізацію правила еквівалентності, коли величина страхових виплат визначається насамперед величиною страхових внесків. Модель базується на принципі соціального страхування і професійній солідарності, що передбачає існування страхових фондів, якими на паритетних засадах керують власники підприємств і наймані робітники. Такі фонди акумулюють соціальні відрахування з заробітної платні, за рахунок яких здійснюються страхові виплати. Фінансування таких систем відбувається незалежно від державного бюджету, оскільки така модель соціального захисту суперечить принципу бюджетної універсальності. Для малозабезпечених членів суспільства, що не мають можливості отримувати страхові соціальні виплати, соціальний захист реалізується через принцип соціальної допомоги. Проте принцип обов'язковості соціального страхування дотримується не завжди. Це пов'язано з існуванням граничних рівнів зарплатні, вище за які або відбувається лімітування відрахувань, або належність до системи соціального страхування вже не є обов'язковою
Англосаксонська модель (модель Вільяма Беверіджа)	Базується на таких принципах: всезагальності (універсальності) системи соціального захисту – поширення її на всіх громадян, які потребують соціальної допомоги; одноманітності й уніфікації соціальних послуг і виплат, що виражається в стандартизованості способів розрахунку розміру та умов надання пенсій і медичного обслуговування; розподільної справедливості – основний у даній моделі, оскільки мова йде не про професійну, а про національну солідарність. Фінансування здійснюється як за рахунок страхових внесків, так і за рахунок державного бюджету. Модель передбачає досить низькі соціальні виплати по соціальному страхуванню, при домінуючій ролі соціальної допомоги у системі соціального захисту
Скандинавська модель	Соціальний захист розуміється як законне право громадянина. Відмінною рисою моделі є широке охоплення різних соціальних ризиків і життєвих ситуацій, які вимагають підтримки суспільства. Отримання соціальних послуг і виплат, як правило, гарантується усім жителям країни й не обумовлюється зайнятістю й виплатою страхових внесків. У цілому рівень соціальної захищеності, пропонований цією моделлю, доволі високий. Не в останню чергу це досягається за рахунок активної перерозподільної політики, спрямованої на вирівнювання прибутків. Необхідною попередньою умовою функціонування даної моделі є високоорганізоване суспільство, побудоване на основі відданості принципам інституційного суспільства доброти. Фінансування здійснюється, переважно, за рахунок оподаткування, хоча певну роль відіграють страхові внески підприємців і найманих робітників. Єдиною частиною соціального захисту, виділеною з загальної системи, є страхування від безробіття, яке є добровільним і координується профспілками
Південноєвропейська модель	Рівень соціальної захищеності у цій моделі відносно низький, а завдання соціального захисту часто розглядається як справа родичів і сім'ї. Тому сім'я й інші інститути громадянського суспільства відіграють не останню роль, а соціальна політика носить переважно пасивний характер і орієнтована на компенсацію втрат у прибутках окремих категорій громадян. Характерною рисою даної моделі є також асиметрична структура соціальних видатків. Так, в Італії найбільшу частку соціальних видатків становить пенсійне забезпечення (14,7 % ВВП при середньоєвропейському рівні 12,5 %), тоді як на підтримку сім'ї, материнства, освіти й політику зайнятості витрачаються порівняно незначні кошти (близько 1 %)

Моделі соціального захисту населення країн Європейського Союзу мають особливості щодо соціального захисту у відносинах з державою, роботодавцем та іншими структурами соціальної сфери, що проявляється у фінансуванні фондів і наданні соціальної допомоги та послуг населенню. Враховуючи розглянуті системи соціального захисту населення країн світу, система соціального забезпечення та захисту населення в Україні більшою мірою відповідає корпоративній (континентальній) моделі.

Щодо надання соціальних послуг в Європейському Союзі, кожна держава-учасник уповноважена регулювати даний ринок відповідно до власних особливостей, враховуючи чинну практику [1, с.158-170]. Соціальні послуги у Німеччині включають гетерогенні заходи, які передбачають надання послуг різним

адресним групам у різноманітних життєвих ситуаціях. Німецька модель забезпечення діяльності соціальних послуг базується на принципах субсидіарності та децентралізованої відповідальності. Основний механізм управління соціальними послугами регулює федеральне законодавство, яке визначає принципи й напрями діяльності, розроблені регіональними або місцевими органами влади.

В Об'єднаному Королівстві Великобританії ринок соціальних послуг функціонує відповідно до принципів соціального забезпечення. Соціальне забезпечення є одним із основних секторів державних соціальних послуг. Існують окремі системи для Англії, Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії. Хоча переважно філософія та підхід є однаковими у чотирьох частинах Об'єданого Королівства.

У Франції соціальні послуги розглядаються як послуги з різними напрямками діяльності з метою допомоги адресним групам відповідно до чинних стандартів життя. Надання соціальних послуг у Франції забезпечується через комплексну структуру державного забезпечення з великою чисельністю децентралізованих послуг регіональної та окружної влади та соціальних і соціально-медичних установ. Французька модель забезпечення діяльності на ринку соціальних послуг характеризується моделлю «солідарності та включення». Соціальне забезпечення та соціальний захист засновуються на принципі солідарності, що передбачає взаємну відповідальність і спільні ризики.

Напрями визначення концепції «соціальних послуг», що передбачають надання різних видів соціальних послуг, визначені законодавством Угорщини. Соціальні послуги поділяються на дві основні групи: соціальні послуги базового соціального забезпечення та соціальні послуги спеціалізованого соціального забезпечення.

Солідарна система пенсійного забезпечення в Україні, як і чинна система соціального страхування, загалом є дещо непристосованою до нинішніх реалій. Значна частка населення ставиться досить скептично до пенсійного забезпечення з огляду на обмежену тривалість життя населення та вважає сплату відрахувань до цього фонду марними. Крім того, особа не відчуває реального обсягу відрахувань. Кошти, які працівник відраховував до фонду, залишаються там і немає можливості отримати їх у випадку реальної потреби. Все частіше мають місце звернення громадян до волонтерських організацій з проханням допомогти при лікуванні, виплати у випадку смерті особи на поховання, тому що виплати із державних фондів є мізерними і фактично не покривають навіть четвертої частини витрат.

Тому проаналізувавши європейські моделі соціального захисту можна запропонувати формування накопичувальної державної системи соціального забезпечення гібридного характеру за зразком Німеччини і з адаптацією до вітчизняних умов, де кожному працюючому пропонується надати індивідуальний страховий номер, який одночасно буде і номером його страхового рахунку.

Таким чином, особа матиме змогу стежити за формуванням її особистого страхового рахунку. Також необхідно надати право вибору особам переходити на таку систему, чи залишатись на існуючій.

Перевагою запропонованої системи є те, що особа може витратити накопичені на рахунку кошти тоді, коли це буде необхідно в чітко визначених межах, що не перевищують наявних на рахунку коштів. Наприклад, у випадку необхідності лікування кошти, накопичені на рахунку, можуть частково чи повністю покрити витрати, пов'язані з придбанням медикаментів, за наявності рецептурного бланку для них, чи оплатних оперативних втручань. Налагодження такої системи дозволить не лише підвищити значення системи соціального страхування, рівень довіри населення до такого забезпечення, але й буде стимулом до накопичення внесків у цих фондах.

Світова практика свідчить про зростаючу роль на ринку соціальних послуг незалежних недержавних структур. Структури з надання соціального забезпечення залучаються до процесу прийняття рішень і законів на національному рівні.

Підвищення ефективності фінансового забезпечення державних фондів соціального страхування, враховуючи реалії сьогодення та досвід країн ЄС, можливе через систематичне поліпшення основних макроекономічних показників, підвищення ефективності фінансового механізму соціального страхування та залучення бізнесу з метою розширення фінансових можливостей страхової системи.

Аналіз світового та вітчизняного досвіду показав, що на ефективність фінансового забезпечення фондів соціального страхування також впливає: рівень ВВП на душу населення; рівень доходів середнього класу, який відповідно до соціальних підходів забезпечує формування моральних стандартів суспільного життя та виконує функції основного економічного «донора» через сплату податків, тобто є фінансовою основою діяльності державної та місцевої влади; ефективність планування та прогнозування доходів і видатків ДБУ, оскільки кількість задекларованих соціальних трансфертів та інших статей бюджету не відповідає фінансовим можливостям держави та зумовлює сумніви щодо ефективності деяких із них; інвестиційні надходження в економіку тощо.

Висновки. Проведені нами дослідження світового досвіду функціонування системи соціального забезпечення населення та формування і розвитку ринку соціальних послуг свідчать, що існують різні моделі соціального захисту, які залежать як від державного фінансування через високий рівень оподаткування працездатних осіб, так і недержавні соціальні гарантії за рахунок накопичувальної системи соціального страхування та діяльності суб'єктів недержавного сектора економіки. Враховуючи світовий досвід організації соціального забезпечення та захисту населення, на наш погляд, для України перспективним напрямом удосконалення соціальної сфери є запровадження високих європейських

стандартів і нормативів ефективного соціального захисту населення та сучасних адресних соціальних послуг для вразливих категорій – людей похилого віку, інвалідів, дітей-сиріт, самотніх непрацездатних громадян та інших соціально вразливих верст населення.

Список використаної літератури

1. Бабич Л.М. Оптимізаційна модель фінансового механізму соціального страхування України / Л.М. Бабич, Л.І. Васечко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2009. – № 1 (91). – С. 158 – 170.
2. Кириленко О., Петрушка О. Інституційні основи державного пенсійного страхування в Україні // *Журнал європейської економіки*. – Том 12 (№ 1). Березень 2013. – С. 79 - 95.
3. Серватинська І.М. Моделі соціальної політики та соціального страхування: світовий і вітчизняний досвід / І.М. Серватинська // *«Світ фінансів»*. – 2014 р. – Вип. 3. – С. 163 - 172.
4. Пономаренко Є.Б. Сучасні тенденції адаптації закордонного досвіду соціального страхування в Україні / Є.Б. Пономаренко // *Вісник ЖДТУ*. – 2013. – № 1 (13). – Серія: Економічні науки. – С. 309 - 315.
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
6. Соціальний захист населення в Німеччині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pilga.in.ua/>.

References

1. Babych L.M., Vasechko L.I. Optymizatsiyna model finansovoho mekhanizmu sotsialnoho strakhuvannya Ukrayiny // *Aktualni problemy ekonomiky*. – 2009. – № 1 (91). – S. 158 – 170.
2. Kyrylenko O., Petrushka O. Instytutsiyni osnovy derzhavnoho pensiynoho strakhuvannya v Ukrayini // *Zhurnal yevropeyskoyi ekonomiky*. – Tom 12 (№ 1). Berezen 2013. – S. 79 - 95.
3. Servatynska I. M. Modeli sotsialnoyi polityky ta sotsialnoho strakhuvannya: svitovyy i vitchyznyanyy dosvid // *«Svit finansiv»*. – 2014 r. – Vyp. 3. – S. 163 - 172.
4. Ponomarenko Ye. B. Suchasni tendentsiyi adaptatsiyi zakordonnoho dosvidu sotsialnoho strakhuvannya v Ukrayini // *Visnyk ZHDTU*. – 2013. – № 1 (13). – Seriya: Ekonomichni nauky. – S. 309 - 315.
5. Ofitsiynyy sayt Ministerstva sotsialnoyi polityky Ukrayiny : <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.
6. Sotsialnyy zakhyst naselennya v Nimechchyni : <http://www.pilga.in.ua/>.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Железняк Олена Валеріївна, викладач кафедри професійної освіти
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди
вул. Сухомилинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, 08401, Україна
e-mail: Koziy_TV@mail.ru

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Железняк Елена Валерьевна, преподаватель кафедры профессионального образования
ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды
ул. Сухомилинского, 30, г. Переяслав-Хмельницкий, 08401, Украина
e-mail: Koziy_TV@mail.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Zhelezniak Elena Valerevna, Lecturer of Vocational Education
SHEE «Pereyaslav-Khmelnitskyi SPU named Gryhoriy Skovoroda»
Str. Sukhomlinsky 30, Pereyaslav-Khmelnitsky, 08401, Ukraine
e-mail: Koziy_TV@mail.ru

УДК 671 : 336.742

DOI: 10.24411/2306–546X-2017-00011

АНАЛІЗ СВІТОВОГО РИНКУ ДОРОГОЦІННИХ МЕТАЛІВ

Іванишина Г.С.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та організаційні засади розвитку світового ринку дорогоцінних металів.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану світового ринку дорогоцінних металів.

Методами дослідження застосованими у роботі є: системний аналіз; порівняльний метод; метод логічного узагальнення; графічний та табличний методи; метод систематизації, що дозволило реалізувати концептуальну єдність дослідження.

Результати роботи. У роботі визначено основні аспекти розвитку світового ринку дорогоцінних металів на сучасному етапі, зокрема, досліджено динаміку та принципи ціноутворення дорогоцінних металів, які можуть використати потенційні інвестори у своїй діяльності, а також науковці, котрі досліджують дану